

Laidiens: 22.07.2020., Nr. 139

Oficiālās publikācijas Nr.: 2020/139.10

Finanšu un kapitāla tirgus komisijas normatīvie noteikumi Nr. 86

Rīgā 2020. gada 14. jūlijā

(Finanšu un kapitāla tirgus komisijas padomes
sēdes protokols Nr. 28 6. p.)

Normatīvie noteikumi par precizējošām prasībām informācijas atklāšanai saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 astotajā daļā noteikto, par informācijas būtiskumu, aizsargājamu un konfidenciālu informāciju un par informācijas atklāšanas periodiskumu

*Izdoti saskaņā ar Kredītiestāžu likuma 50. panta otro daļu
un Finanšu instrumentu tirgus likuma 123.⁵ panta otro daļu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. "Normatīvie noteikumi par precizējošām prasībām informācijas atklāšanai saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 astotajā daļā noteikto, par informācijas būtiskumu, aizsargājamu un konfidenciālu informāciju un par informācijas atklāšanas periodiskumu" (tālāk tekstā – noteikumi) nosaka kārtību, kādu piemēro kredītiestādes, izņemot tās kredītiestādes, kuru tiešo uzraudzību veic Eiropas Centrālā banka, ja tā ir noteikusi prasības informācijas atklāšanai saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija Regulas (ES) Nr. 575/2013 par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (tālāk tekstā – Regula) astoto daļu, pamatojoties uz Eiropas Banku iestādes izdotajām pamatnostādņēm šajā jomā, un ieguldījumu brokeru sabiedrības, kuras ir iestādes Regulas 4. panta 3. punkta izpratnē (tālāk tekstā – iestāde) un kuras saskaņā ar Regulas piemērošanas līmenī noteikto ievēro informācijas publiskas atklāšanas prasības, pamatojoties uz iestādes individuālajiem vai konsolidētajiem finanšu pārskatiem. Noteikumi piemērojami arī kredītiestādes publiskajos ceturkšņa pārskatos atklājamās informācijas prasību izvērtējumam attiecībā uz informācijas būtiskumu, aizsargājamu un konfidenciālu informāciju, izņemot informāciju, kura noteikta kā obligāti atklājamā informācija saskaņā ar Finanšu un kapitāla tirgus komisijas normatīvajiem noteikumiem par kredītiestāžu publisko ceturkšņa pārskatu sagatavošanu (tālāk tekstā – publiskie ceturkšņa pārskati).
2. Iestāde izstrādā un dokumentē politiku informācijas atklāšanas prasību ievērošanas izvērtēšanai, t.sk. procedūras, kādas piemēro atbrīvojumam no informācijas atklāšanas prasībām attiecībā uz informācijas būtiskumu, aizsargājamu un konfidenciālu informāciju, kā arī, ņemot vērā informācijas apjomu, kas kredītiestāžu publiskajos ceturkšņa pārskatos noteikts kā obligāti atklājama, izvērtē, vai pārējās informācijas atklāšana jānodrošina biežāk nekā reizi gadā.

3. Politiku informācijas atklāšanas prasību piemērotības izvērtēšanai apstiprina iestādes valde vai tās izveidota komiteja.

4. Iestāde izstrādā procedūras informācijas atklāšanas prasību ievērošanai proporcionāli tās lielumam, operāciju apjomam un darbības jomām, kā arī atbilstoši iestādes organizatoriskajai struktūrai, lai nodrošinātu, ka:

4.1. ir noteikta struktūrvienība vai vienības un darbinieki, kuri ir atbildīgi par politikas izstrādi, īstenošanu un izvērtēšanu attiecībā uz informācijas būtiskumu, aizsargājamu un konfidenciālu informāciju, kā arī uz informācijas atklāšanas periodiskumu;

4.2. politikas izstrādes, īstenošanas un izvērtēšanas procesā tiek iesaistītas visas iestādes būtiskās struktūrvienības un funkcijas, t.sk. riska kontroles funkcija, darbības atbilstības kontroles funkcija;

4.3. ir noteikta iekšējā ziņošanas kārtība par politikas īstenošanu, kas saistīta ar informācijas būtiskuma, aizsargājamās un konfidenciālās informācijas, kā arī informācijas atklāšanas periodiskuma izvērtējumu;

4.4. ir noteikta pārredzamības pakāpe katram atbrīvojumam no informācijas atklāšanas prasības saskaņā ar noteikumu V nodaļā minēto vai informācijas atklāšanas periodiskumam saskaņā ar noteikumu VI nodaļā minēto.

5. Galīgo lēmumu par to, vai piemērot atbrīvojumu no informācijas atklāšanas prasības attiecībā uz informācijas būtiskumu, aizsargājamu un konfidenciālu informāciju, un par to, vai informācijas atklāšanas periodiskums vērtējams kā atbilstošs, pieņem iestādes valde vai tās izveidota komiteja. Lēmumu pieņem, pamatojoties uz pienācīgi sagatavotu izvērtējumu, kuru iesniedz struktūrvienība vai vienības un darbinieki, kuri īsteno politiku attiecībā uz informācijas būtiskumu, aizsargājamu un konfidenciālu informāciju, kā arī informācijas atklāšanas periodiskumu.

6. Iestāde dokumentē un uzglabā noteikumu 4. punktā minētās procedūras, noteikumu 5. punktā minētos lēmumus un noteikumu II, III vai IV nodaļā minētā izvērtējuma veikšanas rezultātus, lai nodrošinātu iestādes īstenotās politikas informācijas atklāšanas prasību ievērošanai izsekojamību un pārredzamību, piemēram, pētījumus, kas atspoguļo par aizsargājamu uzskatāmās informācijas atklāšanas radīto ietekmi uz iestādes komercdarbību.

7. Iestāde, atklājot informāciju par tās īstenoto politiku, lai izpildītu informācijas atklāšanas prasības saskaņā ar Regulas astotajā daļā minēto, izvērtē nepieciešamību atklāt arī informāciju par tās īstenoto politiku attiecībā uz informācijas būtiskumu, aizsargājamu un konfidenciālu informāciju, kā arī informācijas atklāšanas periodiskumu.

8. Atklājot kvalitatīvo un kvantitatīvo informāciju, lai izpildītu informācijas atklāšanas prasības saskaņā ar Regulas astotajā daļā noteikto, iestāde, kura identificēta kā cita sistēmiski nozīmīga iestāde saskaņā ar Kredītiestāžu likuma 35.¹³ pantā noteikto, (tālāk tekstā – cita sistēmiski nozīmīga iestāde), piemēro Eiropas Banku iestādes 2016. gada 14. decembra pamatnostādņu EBA/GL/2016/11 "Pamatnostādnes par informācijas atklāšanas prasībām saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 astoto daļu" (tālāk tekstā arī – Pamatnostādnes) 4.1. daļā precizētās prasības par sniedzamo informāciju un tās formātu.

9. Iestāde nodrošina, ka saskaņā ar Regulas astotajā daļā noteikto atklājamā informācija atbilst Pamatnostādņu 4.2. daļas A iedaļā minētajiem principiem.

10. Cita sistēmiski nozīmīga iestāde, lai nodrošinātu Regulas 431. panta 3. punkta pirmajā daļā un 434. panta 1. punktā noteiktās prasības par informācijas atklāšanas prasību atbilstības pārbaudi ievērošanu, piemēro Pamatnostādņu 4.2. daļas C iedaļā precizētās prasības par atklājamās informācijas pārbaudi.

11. Cita sistēmiski nozīmīga iestāde, izvēloties piemērotu informācijas nesēju un vietu saskaņā ar Regulas 434. pantu, lai izpildītu Regulas astotajā daļā noteiktās informācijas atklāšanas prasības, piemēro Pamatnostādņu 4.2.

daļas D iedaļā precizētās prasības par atklājamās informācijas atrašanās vietu un sniedzamajām atsaucēm, ja informācija publiskota vairākos informācijas nesējos vai vietās.

12. Iestāde saskaņā ar Regulas astotajā daļā noteikto nodrošina publiskotās informācijas brīvu pieejamību vismaz piecus gadus kopš tās publiskošanas, bet cita sistēmiski nozīmīga iestāde minētās informācijas brīvu pieejamību nodrošina vismaz 10 gadus kopš tās publiskošanas.

II. Informācijas būtiskuma izvērtējums

13. Regulas 432. panta 1. punkts nosaka, ka iestāde var piemērot atbrīvojumu no informācijas atklāšanas prasībām par vienu vai vairākiem Regulas astotās daļas II sadaļā minētajiem jautājumiem, izņemot informāciju, kuru atklāj saskaņā ar Regulas 435. panta 2. punkta c) apakšpunktu, 437. un 450. pantu, ja šāda informācija ir nebūtiska.

14. Iestāde izvērtē atklājamās informācijas būtiskumu regulāri, bet ne retāk kā reizi gadā. Vienlaikus iestāde izvērtē, vai tai nav jāatklāj informācija tādā apmērā, kas pārsniedz Regulas astotajā daļā noteikto.

15. Izvērtējot atklājamās informācijas būtiskumu, iestāde ņem vērā vismaz šādus faktorus:

15.1. novērtē gan kvantitatīvās, gan kvalitatīvās informācijas atklāšanas būtiskumu;

15.2. būtiskumu vērtē atsevišķi katrai individuālai informācijas atklāšanas prasībai un, ja tas nepieciešams, informācijas atklāšanas prasību kopumam. Iestāde izvērtē informācijas, kas atsevišķi tiek uzskatīta par nebūtisku, neatklāšanas kumulatīvo ietekmi, t.i., vai konkrētās informācijas neatklāšana nerada informācijas iztrūkumu, kas varētu ietekmēt informācijas lietotāju ekonomisko lēmumu pieņemšanu;

15.3. būtiskumu vērtē, ņemot vērā apstākļus un plašāku kontekstu informācijas atklāšanas brīdī, piemēram, ekonomisko un politisko vidi;

15.4. būtiskumu vērtē no informācijas lietotāju viedokļa un pamatojoties uz informācijas lietotāju vajadzībām un tiem pieņemamo būtiskuma līmeni. Atklājamās informācijas apjomu pielāgo informācijas lietotāju vajadzībām, un atklājamo informāciju izvērtē, vadoties no informācijas lietotāju izpratnes par iestādi un tās riska profilu. Informāciju, kas attiecas uz jomām ar augstu vērtējuma subjektivitāti, visticamāk, var uzskatīt par būtisku informācijas lietotājiem;

15.5. būtiskumu vērtē, ņemot vērā atklājamās informācijas būtību un mērķi. Informācijas būtības un mērķa kritērijus nepiemēro vienādā mērā visām informācijas atklāšanas prasībām, piemēram, nosakot kvalitatīvas informācijas atklāšanas būtiskumu, var būt nepieciešams piemērot īpašas procedūras vai rādītājus, kuri atšķiras no tiem, kurus izmanto, lai noteiktu kvantitatīvas informācijas atklāšanas būtiskumu;

15.6. būtiskumu vērtē, ņemot vērā attiecīgās iestādes darbības specifiku, kas atkarīga no iestādei raksturīgām pazīmēm, darbībām, riskiem un riska profila, un novērtējumu nepiemēro automātiski, atsaucoties tikai uz iestādes lielumu vai darbības spektru, tās nozīmi vietējā tirgū vai tās tirgus daļu;

15.7. būtiskumu vērtē, pamatojoties ne tikai uz summām. To izvērtē, pamatojoties uz kvantitatīvajiem rādītājiem attiecībā uz summām vai kvalitatīvajiem rādītājiem attiecībā uz atklājamās informācijas būtību, piemēram, riska darījumiem vai riskiem, kas var būt būtiski pēc to veida vai apmēra. Būtiskuma vērtējumu, pamatojoties tikai uz kvantitatīviem rādītājiem vai būtiskuma sliekšņiem, neuzskata par atbilstošu informācijas atklāšanas prasībām;

15.8. būtiskums var tikt dažādi piemērots atšķirīgām informācijas atklāšanas prasībām atkarībā no risku attīstības, piemēram, iestāde īpaši izvērtē riskus vai komercdarbības veidus, kuru ietekmei tā ir vai var tikt pakļauta nākotnē.

Attīstoties riskiem vai mainoties apstākļiem un veicot būtiskuma atkārtotu izvērtēšanu, iestādei var mainīties informācijas atklāšanas veidi un apjoms.

16. Iestāde papildus noteikumu 15. punktā minētajam var ņemt vērā citus faktorus, ja tie uzskatāmi par ticamiem un objektīvi pamatotiem, lai izvērtētu atklājamās informācijas būtiskumu.

17. Būtiskuma izvērtējumā atzinumu sniedz ikviena attiecīgajā jautājumā kompetenta iestādes struktūrvienība un funkcija (ne tikai riska pārvaldes funkcija). Izvērtējot informācijas būtiskumu saskaņā ar noteikumu 15. punktu, iestāde īpaši ņem vērā šādus kritērijus:

17.1. uz faktiskajiem darbības rādītājiem balstīto komercdarbības modeli un ilgtermiņa attīstības stratēģiju;

17.2. informācijas datu vai elementu (risku, risku darījumu), ar kuriem saistīta atklājamā informācija un kuriem tiek izvērtēts būtiskums, apmēru, kuru izsaka kā daļu no regulējošo prasību, finansiālās darbības vai peļņitspējas rādītāja vai kopsummas vai kā nominālvērtību;

17.3. pozīcijas, ar kuru saistīta atklājamā informācija, ietekmi uz kopējo risku darījumu apmēru (sadalījumā pa risku darījumu summām vai risku svērtajiem aktīviem) vai iestādes risku profilu;

17.4. atklājamās informācijas nozīmi, lai izprastu iestādei piemītošos riskus un kapitāla prasības, kā arī attīstības stratēģiju, ņemot vērā, ka atklājamā informācija nedrīkst noklusēt iestādei piemītošo risku attīstības tendenču salīdzinājumu ar iepriekšējo informācijas atklāšanas periodu;

17.5. izmaiņu amplitūdu salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu pozīcijai, uz kuru attiecas informācijas atklāšanas prasība;

17.6. aktuālākās risku attīstības un informācijas atklāšanas tendences nozarē, kā arī esošo tirgus praksi attiecībā uz informācijas atklāšanas prasībām.

III. Aizsargājamas vai konfidenciālas informācijas izvērtējums

18. Regulas 432. panta 2. punkts nosaka, ka iestāde var piemērot atbrīvojumu no informācijas atklāšanas prasībām par vienu vai vairākiem Regulas astotās daļas II un III sadaļā minētajiem jautājumiem, izņemot informāciju, kuru atklāj saskaņā ar Regulas 437. un 450. pantu, ja šāda informācija ir aizsargājama vai konfidenciāla.

19. Izvērtējot informācijas atklāšanas prasības attiecībā uz aizsargājamu informāciju, iestāde ņem vērā, ka:

19.1. gadījumi, kad informācija tiek uzskatīta par aizsargājamu, ir izņēmuma situācijas un attiecas uz būtisku informāciju, kuras atklāšana varētu mazināt iestādes konkurētspēju. Ja papildu informācijas atklāšana par produktiem un sistēmām kļūst zināma konkurentiem un var mazināt iestādes ieguldījumu vērtību, tad aizsargājama informācija attiecas uz iestādes konkurētspējai būtiskiem operāciju (darījumu) nosacījumiem vai būtiskiem komercdarbības apstākļiem;

19.2. vispārējs konkurētspējas mazināšanās risks pats par sevi nav uzskatāms par pietiekamu iemeslu, lai pamatotu atbrīvojumu no informācijas atklāšanas prasībām. Iestāde izvērtējumu pamato, balstoties uz aizsargājamās informācijas atklāšanas gadījumu analīzi;

19.3. iespēju neatklāt aizsargājamu informāciju neizmanto, lai pamatotu tādas informācijas neatklāšanu, kas varētu radīt iestādei neizdevīgu stāvokli tirgū, jo šāda informācija atklātu iestādei nelabvēlīgu risku profilu;

19.4. kritēriju par konkurētspējas mazināšanu izvērtē, ņemot vērā iestādes lielumu, darījumu apmēru un darbības jomu. Iestāde pamato, kādā veidā konkrētas informācijas atklāšana var sniegt pārāk detalizētu ieskatu tās komercdarbībā.

20. Izvērtējot informācijas atklāšanas prasības attiecībā uz konfidenciālu informāciju, iestāde ņem vērā, ka:

20.1. gadījumi, kad informācija tiek uzskatīta par konfidenciālu, ir izņēmuma situācijas un var attiekties uz situācijām, kad nozare ir tik koncentrēta, ka, atklājot informāciju par riska darījumiem nozarē, var tik atklāta arī informācija par attiecīgo darījuma partneri;

20.2. vispārēja atsauce uz konfidencialitāti nav pietiekams iemesls, lai piemērotu atbrīvojumu no informācijas atklāšanas prasībām. Iestāde identificē un analizē, cik lielā mērā informācijas atklāšana spēj ietekmēt tās klientu vai darījumu partneru tiesības vai rada tiesību aktos noteiktā konfidencialitātes pienākuma apdraudējumu.

IV. Izvērtējums par informācijas atklāšanas prasību piemērošanu biežāk nekā reizi gadā

21. Iestāde izvērtē nepieciešamību atklāt visu vai daļu no Regulas astotās daļas II un III sadaļā minētās informācijas biežāk nekā reizi gadā, ņemot vērā Regulas 433. pantā noteiktos kritērijus. Iestāde, ņemot vērā informācijas apjomu, kas publiskajos ceturkšņa pārskatos noteikts kā obligāti atklājama, izvērtē nepieciešamību biežāk nekā reizi gadā atklāt informāciju par pašu kapitālu, kapitāla prasībām, riska darījumiem un citiem posteņiem, kuriem raksturīgas straujas vērtības izmaiņas.

22. Iestāde, ņemot vērā informācijas apjomu, kas publiskajos ceturkšņa pārskatos noteikts kā obligāti atklājama, īpaši izvērtē nepieciešamību atklāt pārējo informāciju biežāk nekā reizi gadā, ja tā atbilst vismaz vienam no šādiem kritērijiem:

22.1. iestāde ir viena no trijām lielākajām iestādēm Latvijā;

22.2. iestādes četru gadu aktīvu vidējā vērtība pārsniedz 20 procentus no Latvijas četru gadu vidējā iekšzemes kopprodukta;

22.3. iestāde ir cita sistēmiski nozīmīga iestāde.

V. Informācija, ko atklāj iestāde, kura piemēro atbrīvojumu no informācijas atklāšanas prasībām attiecībā uz informācijas būtiskumu, aizsargājamu vai konfidenciālu informāciju

23. Ja iestāde pieņem lēmumu piemērot atbrīvojumu no informācijas atklāšanas prasībām attiecībā uz kādu noteiktu informāciju vai informācijas kopumu, kas atzīts par nebūtisku, tā atklāj šādu faktu.

24. Ja iestāde pieņem lēmumu piemērot atbrīvojumu no informācijas atklāšanas prasībām attiecībā uz aizsargājamu vai konfidenciālu informāciju, tā atklāj:

24.1. informācijas veidu vai informācijas atklāšanas prasību, kas tiek atzīta par aizsargājamu vai konfidenciālu saskaņā ar iestādes lēmumu;

24.2. pamatojumu piemērot atbrīvojumu no informācijas atklāšanas prasības, t.i., pamatojumu informācijas klasificēšanai par aizsargājamu vai konfidenciālu;

24.3. vispārīgas ziņas par informācijas atklāšanas prasību, no kuras piemēro atbrīvojumu. Iestāde izmanto metodes, kas ļauj atklāt informāciju, vienlaikus ievērojot konfidencialitātes vai aizsargājamās informācijas būtību,